

Asia: VN/15021/2020

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi Yleisradio Oy:stä annetun lain 7 §:n muuttamisesta.

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Julkisen sanan neuvosto JSN kiittää lausuntopyynnöstä. JSN:n tehtävänä on tulkita hyvää journalistista tapaa ja puolustaa sanan- ja julkaisemisen vapautta. Siksi JSN keskittyy lausunnossaan ainoastaan tähän näkökulmaan.

Sananvapauteen kuuluu olennaisena osana yleisön oikeus saada tietoa.

Pääministeri Sanna Marinin hallituksen ohjelmassa luvataan sekä vahvistaa vastuullisen median toimintaedellytyksiä että vahvistaa Yleisradion roolia kaikkia suomalaisia palvelevana mediana. Tässä luonnoksessa hallituksen esitykseksi nähdään, että lupaukset saattavat joutua ristiriitaan keskenään. Jos Yleisradiolta kielletään muut kuin tietyn tyyppiset nettijulkaisut, sen asema kaikkia suomalaisia palvelevana mediana saattaa heikentyä eikä vahvistua.

Osa suomalaisista käyttää enimmäkseen sellaista Ylen online-sisältöä, jolla ei ole kytkentää Ylen audiovisuaalisen tuotantoon. Sananvapauden näkökulmasta ihmisten oikeus saada tietoa kapenee, jos Yleltä poistuu tällainen sisältö ilman, että on varmuutta poistuman paikkaamisesta jonkin toisen median avulla.

Myös talousvaikeudet, pahimmillaan lehtikuolemat, kaventavat ihmisten mahdollisuuksia saada tietoa ja toteuttaa sananvapauttaan. Etenkin paikallinen media on ollut suurissa vaikeuksissa Suomessa.

Kehitteillä on valtion taloudellista tukea suomalaiselle kaupalliselle journalismille. Tämä tuki saattaa kuitenkin jäädä riittämättömäksi median taloudellisten vaikeuksien suuruusluokkaan nähden. On

vain vähän tutkimusnäyttöä siitä, että juuri Ylen maksuton sisältö heikentäisi suomalaisten halukkuutta maksaa online-sisällöistä tai että Ylen sivustoilla käytetty aika vähentäisi vierailuja kaupallisen median online-sisällöissä. Silti saattaa olla mediakuolemien ehkäisemisen näkökulmasta perusteltua etsiä oikeanlaista tasapainoa Ylen julkisen palvelun tehtäviin, yksityiselle puolelle annettavan valtion taloudellisen tuen lisäksi.

Olisi kuitenkin jatkossa tärkeää seurata, miten nyt esitetty muutos käytännössä vaikuttaa ihmisten oikeuteen saada tietoa. Jos esitetty muutos lainsäädäntöön tehdään, esitän, että seurannassa tarkasteltaisiin erilaisten yleisöjen näkökulmasta journalismin sisältöjen saatavuuden muutosta Yleisradion online-sisältöjen rajauksen jälkeen. Jos tiedonsaanti näyttää heikentyneen paikallisesti, alueellisesti tai valtakunnallisesti, on syytä pohtia keinoja tilanteen kohentamiseksi.

Hyvönen Eero
Julkisen sanan neuvosto - puheenjohtaja